14 Οκτωβρίου 2026 - Αγωγή του καταναλωτή στα σχολικά προγράμματα: Συστάσεις που παρουσιάστηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ενδυνάμωση των νέων και την προστασία των παιδιών

Οι κύριες συστάσεις που παρουσιάστηκαν, στις 14 Οκτωβρίου 2026, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης *«Εκπαίδευση του καταναλωτή στα σχολικά προγράμματα: Προκλήσεις, διδάγματα και συστάσεις πολιτικής», είναι:*

- ✓ Ενσωμάτωση των δικαιωμάτων των καταναλωτών στα υπάρχοντα προγράμματα αγωγής του πολίτη, ψηφιακών δεξιοτήτων, βιωσιμότητας και χρηματοοικονομικής παιδείας.
- ✓ Επέκταση της Αγωγής του Καταναλωτή πέρα από τα βραχυπρόθεσμα, ad-hoc έργα, εξασφαλίζοντας πολυετή χρηματοδότηση και διαπιστευμένη κατάρτιση εκπαιδευτικών.
- ✓ Δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου για τις καταναλωτικές ικανότητες για παιδιά και νέους, ευθυγραμμισμένο με το DigComp και το GreenComp.
- ✓ Αναγνώριση των ενώσεων πολιτών – ξεκινώντας από φοιτητικές οργανώσεις και ομάδες καταναλωτών – ως στρατηγικούς εκπαιδευτικούς εταίρους ικανούς να φέρουν πραγματικές περιπτωσιολογικές μελέτες, συνεχείς ενημερώσεις και μεθοδολογική υποστήριξη στις τάξεις.

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει κανόνες και όρια για την προστασία των ανηλίκων στο διαδίκτυο. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου προέκυψε έντονα μια κοινή αντίληψη: ενώ οι κανονισμοί, οι απαγορεύσεις και οι μηχανισμοί ασφάλειας βάσει σχεδιασμού είναι απαραίτητοι, δεν αρκούν από μόνοι τους και κινδυνεύουν απλώς να αναβάλουν το πρόβλημα. Για την προώθηση ανθεκτικών ψηφιακών πολιτών και κριτικών, αυτόνομων καταναλωτών, η ρύθμιση πρέπει να συνδυαστεί με τη συνεχή εκπαίδευση για τον αλφαβητισμό των καταναλωτών», δήλωσε η Cinzia Pollio, Συντονίστρια Έργου για τις Πολιτικές Καταναλωτών στην Cittadinanzattiva.

Η εκδήλωση, που διοργανώθηκε από την Cittadinanzattiva και φιλοξενήθηκε από τον Ευρωβουλευτή Denis Nesci (ECR Group), σηματοδότησε το τελευταίο ορόσημο του ευρωπαϊκού έργου CoRe – Consumer (Re)Generation, που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Προγράμματος για την Ενιαία Αγορά, με την υποστήριξη της iliad, το οποίο, συντονίζει η Cittadinanzattiva σε συνεργασία με τις ενώσεις καταναλωτών ΕΕΚΕ (Ελλάδα) και InfoCons (Ρουμανία).

Κυριότερα αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, παρουσιάστηκε επίσημα το Έγγραφο Θέσης «Εκπαίδευση του Καταναλωτή στα Σχολικά Προγράμματα: Προκλήσεις, Διδάγματα και Συστάσεις Πολιτικής από το Έργο CoRe» - το αποτέλεσμα 18 μηνών εργασίας, διακρατικών διαβουλεύσεων και επιτόπιων δοκιμών σε ιταλικά σχολεία. Συγκεκριμένα, τα δεδομένα από το ιταλικό πιλοτικό πρόγραμμα – στο οποίο συμμετείχαν 16 σχολεία, 35 τάξεις, 667 μαθητές, 36 εκπαιδευτικοί και 583 γονείς σε 7 περιφέρειες – καταδεικνύουν την αποτελεσματικότητα μιας πρακτικής, συμμετοχικής προσέγγισης:

- **Αύξηση δεξιοτήτων:** Οι έρευνες πριν και μετά την παρέμβαση κατέγραψαν αύξηση των γνώσεων σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών και τους ψηφιακούς κινδύνους κατά +40,5% μεταξύ των εκπαιδευτικών, +41,3% μεταξύ των μαθητών και +32,1% μεταξύ των γονέων.
- **Πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα μεταξύ των γενεών:** Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η εμπιστοσύνη που ανέφεραν οι μαθητές στην εξήγηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών στους φίλους τους (+94%) και στα μέλη της οικογένειάς τους (+84%).
- **Η έλλειψη ενδιαφέροντος δεν είναι το πρόβλημα:** Το πιλοτικό πρόγραμμα κατέδειξε ότι οι μαθητές και οι δάσκαλοι ασχολούνται ιδιαίτερα με αυτά τα θέματα. Τα μόνα αληθινά εμπόδια είναι διαρθρωτικά: έλλειψη ειδικού χώρου στο σχολικό χρονοδιάγραμμα, σπάνιο ενημερωμένο υλικό και άκαμπτα σχολικά προγράμματα.

Μαρτυρίες και απόψεις από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τον ιδιωτικό τομέα

Οι μαρτυρίες από τη σχολική κοινότητα ήταν ιδιαίτερα σημαντικές:

«Ελπίζω ότι η εκπαίδευση του καταναλωτή θα γίνει μόνιμη, δομημένη συνιστώσα των σχολικών προγραμμάτων σπουδών σε όλη την Ευρώπη, έτσι ώστε κάθε μαθητής να μπορεί να αναπτυχθεί ως υπεύθυνος, συνειδητοποιημένος πολίτης», ανέφερε η Giovanna Pace, καθηγήτρια στο Monte San Pietro Comprehensive Institute (επαρχία της Μπολόνια, Ιταλία).

«Η αντιμετώπιση ενός θέματος που τους επηρεάζει άμεσα, όπως η εκπαίδευση των καταναλωτών, επέτρεψε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών. Μπόρεσαν να μάθουν όχι μόνο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως καταναλωτές, αλλά και το βαθύτερο νόημα της ενεργού ιδιότητας του πολίτη: την καθημερινή ικανότητα να αναζητούν πληροφορίες, να κάνουν επιλογές και να ενεργούν ως υπεύθυνοι πολίτες», πρόσθεσε η Federica Altamura, δασκάλα στο Ινστιτούτο Highlands στη Ρώμη.

Ενθουσιώδη σχόλια μοιράστηκαν επίσης οι μαθητές που συμμετείχαν στο έργο, οι οποίοι αφηγήθηκαν την εμπειρία τους κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης: *«Κατά τη διάρκεια του έργου, ανακάλυψα πολλά πράγματα σχετικά με το να είσαι καταναλωτής και αυτό άλλαξε τον τρόπο που συμπεριφέρομαι όταν αγοράζω κάτι ή χρησιμοποιώ ένα προϊόν ή μια υπηρεσία. Για παράδειγμα, δεν ήξερα ότι υπήρχαν τόσα πολλά δικαιώματα που προστατεύουν τους καταναλωτές», είπε η* Roberta από το Ινστιτούτο Highlands στη Ρώμη. Ήταν ένα ταξίδι που βοήθησε τους μαθητές να καταλάβουν ότι *«το να είσαι υπεύθυνος καταναλωτής δεν σημαίνει μόνο να γνωρίζεις τα δικαιώματά σου, αλλά και να παίρνεις συνειδητές αποφάσεις»,* πρόσθεσε η συμμαθήτριά της Chiara.

«Ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα και συναρπαστική εμπειρία γιατί μας επέτρεψε να κατανοήσουμε καλύτερα τα δικαιώματα των καταναλωτών μέσα από ένα ταξίδι που μας συνόδευσε για αρκετούς μήνες την περασμένη σχολική χρονιά. Είναι σημαντικό να εντάξουμε την καταναλωτική συνείδηση στα σχολεία και ευχαριστούμε τη Cittadinanzattiva που μας έδωσε την ευκαιρία να ασχοληθούμε με ένα τόσο σημαντικό και επίκαιρο θέμα», κατέληξε η Giorgia από το IC Monte San Pietro.

Αυτές οι πληροφορίες προκάλεσαν την ενεργό ανταπόκριση εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG CNECT and DG JUST), της Ευρωπαϊκής Ένωσης Καταναλωτών (ECU) και του τομέα των επικοινωνιών.

Συγκεκριμένα, ο Emmanuel Olivieri, Διευθυντής Δημοσίων Υποθέσεων της iliad, τόνισε ότι για την iliad είναι απαραίτητο να επενδύσουμε στις δεξιότητες: *«Μια δέσμευση που μεταφράζεται σε μια συγκεκριμένη επιθυμία να συμβάλει στην εκπαίδευση των νέων γενεών, εξοπλίζοντάς τις με τα απαραίτητα εργαλεία για να κάνουν ενημερωμένες και συνειδητές επιλογές, συμβάλλοντας έτσι στην οικοδόμηση ενός ψηφιακού μέλλοντος χωρίς αποκλεισμούς, προσβάσιμο σε όλους».*

Από την πλευρά τους, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανέλαβαν τον καίριο ρόλο των νέων ευρωπαϊκών ρυθμιστικών πρωτοβουλιών για την ασφάλεια των παιδιών στο διαδίκτυο και τη διαφάνεια της ψηφιακής αγοράς, τονίζοντας παράλληλα ότι ο ψηφιακός γραμματισμός και οι ψηφιακές δεξιότητες αποτελούν απαραίτητο πυλώνα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των νέων καταναλωτών. Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση είναι συμπληρωματική των κανονισμών, διότι για να παράγει αποτελέσματα ένα κανονιστικό πλαίσιο, πρέπει να είναι γνωστό. Τονίστηκε επίσης ότι τέτοια εκπαιδευτικά έργα λειτουργούν καλά όταν προσαρμόζονται σε συγκεκριμένες ανάγκες, σύμφωνα με την προσέγγιση του έργου CoRe, η οποία ξεκίνησε ακριβώς με μια ανάλυση των αναγκών και των απαιτήσεων των εκπαιδευτικών και των μαθητών για τον καλύτερο καθορισμό των δραστηριοτήτων και των εργαλείων. Από τη σκοπιά τους, είναι επίσης σημαντικό να εφαρμοστεί και να ενισχυθεί η προβολή των πλατφορμών που φιλοξενούν υλικό και δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε διάφορες χώρες, διευκολύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών που μπορούν να προσαρμοστούν σε περιβάλλοντα πέρα από αυτά στα οποία σχεδιάστηκαν αρχικά.

Αυτή την προοπτική συμμερίστηκε πλήρως ο Carmelo Benenti, Πρόεδρος της οργάνωσης-ομπρέλας Ευρωπαϊκή Ένωση Καταναλωτών (ECU), ο οποίος υποστήριξε ότι *«οι ενώσεις καταναλωτών δεν πρέπει να θεωρούνται περιστασιακοί επισκέπτες, αλλά μακροπρόθεσμοι εκπαιδευτικοί εταίροι. Το βασικό σημείο είναι πώς θα μετατραπεί αυτή η επιλογή σε μια διαρθρωτική ευρωπαϊκή πολιτική. Σήμερα, που προτεραιότητα είναι να χρηματοδοτηθούν προγράμματα όπως, το μελλοντικό πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και τα τελωνεία 2028-2034, για το οποίο καλείται να αποφασίσει αυτό το Κοινοβούλιο, μπορεί να περιλαμβάνει μια σταθερή γραμμή χρηματοδότησης για την εκπαίδευση των καταναλωτών»*.

Δείτε το Position Paper εδώ

Δείτε πληροφορίες για το έργο CoRe εδώ